

ROK XX

Kraków, dnia 5-go czerwca 1937

Numer 21.

PRZEGŁAD KUPIECKI

ORGAN ZWIĄZKU STOWARZYSZEŃ KUPIECKICH MAŁOPOLSKI ZACHODNIEJ

PREMIE!

dla palaczy zwijek (gilz)

ALTESSE
MOKKA — PEŁNOWATKI

w każdym
pudełku
zwijek

Szczegóły
w składach
tytonio-
wych.

PREMIE!

poleca:

**Wszelkie Druki
oraz Reklamy**

DLA KUPCÓW I PRZEMYSŁOWCÓW

tanio i szybko

Drukarnia J. Fischera w Krakowie

UL. GRODZKA 62.

TELEFON 104-12.

BRACIA SAFIER sieją radość

W 38 Loterii wygrali u nas nasi klienci:

100.000 zł. na los Nr. 10289

50.000 zł. na los Nr. 39291

50.000 zł. na los Nr. 66409

50.000 zł. na los Nr. 73833

20.000 zł. na los Nr. 87281

20.000 zł. na los Nr. 187279

10.000 zł. na los Nr. 20888

10.000 zł. na los Nr. 56834

20.000 zł. na los Nr. 130019

15.000 zł. na los Nr. 15544

10.000 zł. na los Nr. 23090

10.000 zł. na los Nr. 81017

10.000 zł. na los Nr. 193668

oraz mnóstwo wygranych po zł. 5.000, 2.500, 2.000 i t. d.

I Ty możesz wkrótce osiągnąć wielką wygraną, jeśli zakupisz bezzwłocznie los
I-szej klasy w naszej słynnej kolekturze.

Łiągnięcia rozpoczyna się już 22-go czerwca br.

Zamówienia załatwia się odwrotną pocztą.

Konto P. K. O. Nr. 414.400

BRACIA SAFIER

Kraków, Runek Gł. 6.

Podział kontygentów przywozowych

Centralna Komisja Przywozowa na ostatnim posiedzeniu dokonała podziału następujących kontygentów:

U. S. A. pestki morelowe, produkty destylacjiropy naftowej i produkty skraplania gazu ziemnego, pasy napędne, maszyny do pisania i liczenia, obsadki do napełniania i ich części, stalówki złote do piórowiecznych, skóry surowe — przemysłowe, skóry surowe handlowe. Ogólny: sierść, puch itd., kauczuk dla handlu, makulatura.

Anglia: sierść, puch, itd., śledzie solone, tran techniczny, oliwa skażona, materiały do szlifowania, polerowania, materiały do szlifowania, jak: „Durex”, „Durexite”, „Hydro”, makulatura.

Francja: sierść, puch itd., kasza pszenna, grzyby jadalne, gruszki świeże, śliwki świeże, daktyle, szafran, wanilia, materiały roślinne przemysłowe, balsamy, styraks, żywica benzoowa itd., kulażonia, sery, oliwa skażona, oliwa jadalna, kapary i oliwki, grzyby solone, marynowane, konserwy rybne, wody mineralne, likiery, wszelkie wódki, koniak w beczkach, koniak w innych naczyniach, wina gronowe, wina musujące, kamień winny, pudry, kremy, pomady, kosmetyki, szminki, środki do farbowania włosów, perfumy, mydło, żelatyna, skóry wyprawy „mineralne”, skóry zamszowe, skóry ryb, płazów, jedwab naturalny surowy, przędza jedwabna, przędza jedwabna barwiona, przędza ze skubanki jedwabnej niebarwiona, tkaniny jedwabne, tkaniny jedwabne wzorzysto tkane, tkaniny jedwabne drukowane, gaza młyńska, przędza z jedwabiu sztucznego pojedyncza niebarwiona, przędza nitkowana barwiona, tkaniny oprócz osobno wymienionych z jedwabiu sztucznego, wstążki z jedwabiu sztucznego, przędza wełniana czesankowa, przędza wełniana nitkowana bielona, tkaniny wełniane z przędzy czes., tkaniny jedwabne z przędzy czesankowej,

nici bawełniane, tkaniny bawełniane, tkaniny bawełniane wzorzyste, tiul i iluzje z jedwabiu sztucznego, tiul i iluzje z jedwabiu naturalnego, nici z metalu pospolitych, tkaniny, wyroby dziane, opony samochodowe, opony rowerowe, dętki samochodowe i motocyklowe, rękawiczki gumowe, forniry nie klejone, wyroby drewniane, wyroby z papieru, obrazy, rysunki, osobno niewymienione materiały do szlifowania, naczynia do przechowywania perfum, stopy żelaza, wyroby z żeliwa, wyroby z blachy żelaznej itd., tkaniny druciane ze stopów miedzi, wyroby z nieszlachetnych metali, sprężyny opr. os. wym., koła zębate, grzebienie cięgarek itp., części maszyn i aparatów, wyroby prasowane z masy węglowej, oddzielne metalowe części kołowców, zęby sztuczne, części mechanizmów zegarowych, wyroby z celuloïdu, wyroby z kości. **Dania:** śledzie solone, tran techniczny; **Norwegia:** śledzie solone, tran techniczny; **Szwecja:** śledzie solone, makulatura; **Holandia:** tran techniczny, makulatura; **Kolonie francuskie:** trawa morska.

TRYB POSTĘPOWANIA PRZY PODZIALE KONTYNGENTÓW WYWOZOWYCH.

Ministerstwo Przemysłu i Handlu ustaliło następujący tryb postępowania przy podziale kontygentów wywozowych:

1) Zasady podziału kontygentów eksportowych dla poszczególnych towarów i w razie potrzeby dla poszczególnych rynków zbytu opinować będzie Rada Handlu Zagranicznego — zanim zasady te zostaną zgłoszone do zatwierdzenia przez Min. Przemysłu i Handlu.

2) Jeśli eksport danego towaru objęty jest dzia-

ciąg dalszy na str. 11-taj.

PRZEGLĄD KUPIECKI

ORGAN ZWIĄZKU STOWARZYSZEŃ KUPIECKICH MAŁOPOLSKI ZACHODNIEJ.

Rok XX.

Kraków, dnia ⁵ czerwca 1937

Nr. 21.

Cena abonamentu:		Godziny urzędowe Redakcji od 6 do 7		Ogłoszenia:	
Abonament kwartalny	4 zł	wiecz. Rękopisów	Redakcja nie zwraca.	Wiersz milim. 1 exp. na półce	60 groszy
" półroczny	8 zł	Redakcja i administr.	Kraków, Grodzka 40.	Wiersz milim. 1 exp. w tablicie	60 groszy
" roczny	16 zł	Telefon Nr. 132-67		Cała strona okładki 21 200 Pół strony okładki 21 100	
Prenumerata i ogłoszenia przyjmują		Konto P. K., O. Nr. 400.342.		Czwórć strony 21 50 Osma strony 21 25	
we wszystkie biura dzienników i ogłoszeń				Cała strona w tablicie 21 450, Pół strony 21 250	
				Czwórć strony 21 220 Jedna ćma strony 21 60	

K S I Ę G I H A N D L O W E

ZAKŁADA I NADZORUJE

Biuro Buchalteryjno-Rewizyjne rzeczoznawcy sąd. **P. DIAMANTA**
w Krakowie, ulica Grodzka L. 13. — Telefon Nr. 131-12.

Echa tygodnia.

Na terenie Izb Przemysłowo-Handlowych, związków kupieckich, rzemieślniczych i pracowniczych, a wreszcie w prasie zaliczało jak w ulu. Gotują się nowe obciążenia podatkowe, przygotowane przez Związek Miast i mające wydatnie powiększyć istniejące ciężary. Wniesiony do Izb Ustawodawczych projekt ustawy o finansach komunalnych, przewiduje wprowadzenie dodatku do podatku dochodowego. Dodatek taki istnieje dotychczas tylko na ziemiach b. zaboru pruskiego, a obecnie, wedle projektu, ma być rozciągnięty na resztę kraju. A chodzi o obciążenie niebyle jakie. Dla dochodów z majątków i przedsiębiorstw (dochody fundowane) wahać się ono będzie od 4 proc. do 5 proc. dochodu, a dla dochodów z pensji będzie wynosiło 3 proc. Tak więc drobny kupiec lub rzemieślnik o dochodzie 2.000 zł. będzie płacił dodatek w wysokości 76 zł., gdy cały dotychczasowy podatek dochodowy wynosi 80 zł. Pracownik, który odczuwa obecną wysoką cenę jako zmniejszenie realnej siły kupna swego zarobku, a więc pewnego rodzaju jako obniżkę poborów — nie tylko nie uzyska podwyżki, ale przez wzrost obciążeń swej pensji otrzyma mniej zarobku netto.

To też projekt wywołał ogromne oburzenie w całym kraju. Przede wszystkim więc protestuje samorząd gospodarczy. Związek Izb Przemysłowo-Handlowych podjął

akcję, zmierzającą do podkreślenia negatywnego stanowiska życia gospodarczego wobec wspomnianego projektu. Przedstawiciele Związku Izb odbyli konferencje w Ministerstwie Skarbu, Ministerstwie Przemysłu i Handlu, z przewodniczącymi sejmowej i senackiej komisji skarbowej oraz z szeregiem posłów, składając jednocześnie memoriały, oświetlające skutki, jakie w obecnej chwili spowodować może wprowadzenie nowych ciężarów podatkowych. Ze specjalnym naciskiem podkreślono w memoriałach tych niebezpieczeństwo, zagrażające ze strony projektowanych podatków zaznaczającemu się ożywieniu koniunkturalnemu. Wspomniane podatki zwiększą obciążenie społeczeństwa z tytułu podatku dochodowego o 70 milionów złotych rocznie. Wyciągnięcie z rynku takiej kwoty spowodować może z jednej strony zahamowanie procesów kapitalizacyjnych oraz ruchu inwestycyjnego w przemyśle i handlu, a z drugiej — zredukować i tak niewielką siłę nabywczą sfer pracowniczych.

Przeciwko projektowanym podatkom wypowiedziały się ponadto wszystkie organizacje przemysłowe, łączące przemysł zarówno wielki, jak średni i drobny, wypowiedziała się Centralna Komisja Porozumiewawcza Związków Pracowniczych, a ponadto Unia Pracowników Umysłowych zwró-

TEOFIL HYLA

ODDZIAŁY: ul. Kazimierza Wiel. 93 —

Składy węgla, koksu i drzewa

Kraków, ^{Warszawska 25} ^{Warszawska 31a} Telefon 170-00

ul. Jul. Lea 93 — ul. Czarnowiejska 43

cila się do posłów i senatorów z listem, protestującym przeciw nowym podatkom.

Stowarzyszenie Kupców Polskich w Warszawie, jednoczące wyłącznie kupców chrześcijańskich, kategorycznie uznało, że wprowadzenie jakichkolwiek dalszych obciążeń podatkowych jest niedopuszczalne i może nader ujemnie odbić się na polskim aparacie wymiaru.

Zarząd Stowarzyszenia podkreślił zdecydowanie, że doważne, często pozorne horzysci, które nadmierne obciążenia mogą przynieść pewnym instytucjom publicznym, stają się jednocześnie przyczyną choroby ogólnie społecznej: przeciążenia podatkowego.

Wprowadzenie w życie projektowanych obciążeń byłoby szczególnie dotkliwe dla handlu również i ze względu na formę zamierzonego podatku pomyślanego jako dodatku do podatku dochodowego, który przed dwoma laty został bardzo poważnie podwyższony.

Negatywne stanowisko handlu wobec nowych obciążeń podatkowych musi być silniejsze, że w projekcie nie została określona górna granica dodatku do podatku dochodowego na cele samorządu.

Handel nadmiernie przeciążony podatkami nie może być zdrowym handlem, a inwestycje, prowadzone za pieniądze wydobyte ze społeczeństwa wbrew wszelkim zasadom racjonalnego obciążenia mogą się stać grobem poprawy sytuacji gospodarczej.

Zdaniem szerokich sfer kupieckich, nowe obciążenia podatkowe nie znajdują uzasadnienia szczególnie obecnie, w momencie zarysowującej się poprawy gospodarczej, gdy żywsze tempo życia gospodarczego daje zwiększone wpływy podatkowe.

Charakterystyczne są argumenty Związku Miast za wprowadzeniem obciążeń. A więc w pierwszym rzędzie argumenty tzw. ideowe. Wyrazicielem ich jest wybitny znawca zagadnień komunalnych dr. Maurycy Jaroszyński. Wiedział on, że twierdzić, jakoby życie gospodarcze mogło obecnie wytrzymać nowe ciężary podatkowe byłoby absurdem. To też dr. Jaroszyński nie uważa na rentowność życia gospodarczego i pragnie nowych podatków bez względu na to, czy gospodarstwo jest rentowne czy nie. Dr. Jaroszyński wogóle nie uznaje kryterium rentowności w polityce podatkowej. Kryterium to nazywa z lekka pogardliwie „staro-liberalistycznym poglądem“. Można, oczywiście, dowieść z liberalistycznych zaprzęgnięć na zagadnienia podatkowe, niemniej jednak nikt nie zdołał dotąd obalić tezy, że ściąganie podatków z nierentownego procesu gospodarczego

oznacza opodatkowanie substancji kapitałowej, a nie dochodu, płynącego z kapitału, że zatem wcześniej czy później musi dojść do zaniku kapitału, czyli do zniszczenia źródła podatkowego. Najważniejszym podatkiem w Anglii jest podatek dochodowy, jako najsprawiedliwszy i najmniej szkodliwy dla gospodarstwa, bo obciążający dochód jako produkt kapitału, a nie kapitał sam, będący narzędziem wytwarzania dochodu.

Dalszym argumentem dra Jaroszyńskiego jest pogląd, że gdyby państwo miało być uzależnione od rentowności procesów gospodarczych, wówczas w chwili jej zaniku musiałoby zrezygnować ze swych funkcji. Jest to niedopuszczalne upraszczanie problemu. Po pierwsze dlatego, że podczas największej nawet biedy nie ginie zupełnie rentowność, a powtóre, że mądra polityka gospodarcza i skarbowca dba o to, aby w okresie pomyślności gospodarczej nagromadzić tyle rezerw, aby to starczyło na okres depresji. Współczesna nauka ekonomiczna, godząca się już z koniecznością umiarkowanej ingerencji państwa w życie gospodarcze pragnie ją widzieć tam, gdzie ingerencja ta jest najbardziej usprawiedliwiona z punktu widzenia rozwoju koniunktury. A więc państwo winno wstrzymać się od inwestycji w okresie pomyślnej koniunktury i ograniczyć się w tym czasie wyłącznie do gromadzenia rezerw. Aktywną politykę inwestycyjną winno państwo rozpocząć dopiero z wybuchem przesilenia ekonomicznego, aby w ten sposób stworzyć t. zw. „Initialzündung“, pobudzającą do aktywności życie prywatno-gospodarcze.

Czegoż jednak chcą samorządy miejskie? Pragną one ruchu inwestycyjnego właśnie teraz, kiedy do ruchu tego gotuje się gospodarka prywatna. Obciążenia podatkowe, jakich domagają się samorządy miejskie przeznaczone są bowiem na cele inwestycyjne miast. Nie ulega wątpliwości, że kwota, jaką miasta uzyskają z nowych podatków, nie wystarczy na opędzenie planowanych wydatków inwestycyjnych. Na resztę planowanych wydatków inwestycyjnych zaciągają zatem miasta długi. Powtórzmy się historia z lat poprzedniej koniunktury 1927/30, kiedy to miasta, gnane radością twórczością rozwinięty szalony rozmach inwestycyjny, który doprowadził je do kompletnej ruiny finansowej i spowodował, że w okresie kryzysu budżety niemal wszystkich miast w Polsce stały pod znakiem konieczności obsługi pożyczek. Uważamy, że samorządy winny w tej chwili zadowolić się naturalną wyższą wpływów podatkowych, w których partycypują i nie obciążać już teraz, w okresie rozwijającej się koniunktury, życia gospodarczego. Należałoby raczej dopuścić do gromadzenia się rezerw

*Polecamy członkom naszym wyroby
F. Henryka Francka Lyncowie S. A. Skawina!*

w gospodarstwie i czerpać z nich w czasie kryzysu, gdy inwestycje państwowe i komunalne będą mogły istotnie odegrać poważną rolę w walce z obniżającym się poziomem gospodarczym.

Stara to prawda, że czynnikami, które u nas decydują o polityce gospodarczej są dziwnie odporne na przykłady dobie, a mają bardzo wzdzięczne ucho i oko dla przykładów złych. Podatki komunalne, których wprowadzenia domaga się samorząd miejski, istnieją tylko na ziemiach b. zaboru pruskiego. Natomiast na pozostałych ziemiach t. j. w olbrzymiej większości kraju, podatków tych nie ma. Jaki byłby logiczny wniosek z takiego stanu rzeczy? Ten, że nierówność tę trzeba by zlikwidować w sensie zniesienia specjalnych podatków komunalnych w województwach, które stanowią mniejszość. Taki byłby wnio-

sek logiczny. Wniosek rzeczywisty nie ma nic wspólnego z logicznym rozumowaniem. Zmierzają on bowiem do tego, aby wszystkie pozostałe województwa zrównać z dwoma województwami zachodnimi. Olbrzymia większość ma się zatem przystosować do mniejszości.

Jest publiczną tajemnicą, że niemal wyłącznym inicjatorem wniosku o wprowadzenie nowych ciężarów podatkowych na rzecz miast jest prezes Związku Miast i komisarz prezydent miasta Warszawy p. Starzyński. Jest to człowiek, któremu Polska zawdzięcza w dużej mierze obecny stan w dziedzinie podatków. Przez długie lata p. Starzyński był wiceministrem skarbu i na wszelkie bolączki gospodarcze, wypływające przecież z głównej miary z przeciążenia podatkowego — zawsze znajdował jedną receptę. powiększyć ciężar podatkowy.

Rozbudowa szkolnictwa zawodowego na obszarze Izby Przemysłowo-Handlowej w Krakowie.

Dnia 24 b. m. odbyło się w Izbie przemysłowo-handlowej w Krakowie posiedzenie izbowej Komisji Kształcenia Zawodowego, któremu przewodniczył w zastępstwie przewodniczącego Komisji Wiceprezesa Kuhna radca Dr. Tadeusz Spitzer.

Po wysłuchaniu referatu Dyrektora Inż. Mianowskiego Komisja stwierdziła, że życie gospodarcze na obszarze Krakowskiej Izby przemysłowo-handlowej stoi przed zasadniczą przebudową w związku z akcją uprzemysłowienia obszarów między widłami Sanu i Wisły. Ośrodki te muszą pod każdym względem być przygotowane do nowych warunków gospodarczych. W przygotowaniu tym niepoślednią rolę odgrywa szkolnictwo zawodowe, dlatego też Komisja Kształcenia Zawodowego ustaliła wskazania w dziedzinie dostosowania tego szkolnictwa do wyżej wspomnianych nowych warunków tut. okręgu, które do wskazania zostaną przesłane odpowiednim czynnikom do rozpatrzenia.

I tak wobec poruszania w prasie codziennej sprawy przekształcenia pewnych szkół zawodowych na szkoły o poziomie wyższym niż licealnym, Komisja wypowiedziała się przeciw wprowadzeniu obecnie

zmian do rozporządzenia Ministra W. R. i O. P. z dnia 21 listopada 1933 r. o organizacji szkolnictwa zawodowego. Dopiero gdyby po otwarciu liceów zawodowych okazało się, że typ ten będzie nieodpowiedni, możnaby zmienić program nauczania względnie powiększyć czas trwania nauki.

W związku z przekształcaniem wydziałów Państwowej Szkoły Przemysłowej w Krakowie na licea zawodowe, należałoby zdaniem Komisji prócz projektowanych liceów budowlanego, mechanicznego i wodno-melioracyjnego utworzyć liceum technologiczno-chemiczne w miejsce obecnie istniejącego wydziału chemicznego oraz liceum elektryczne, jako nadbudowę już istniejącego gimnazjum elektrycznego wreszcie liceum drogowego.

Państwowa Szkoła Przemysłowa w Krakowie, jakkolwiek jest najstarszą w Polsce, to pod względem zarządzania i dotacji znajduje się w tyle poza szkołami tego typu w innych województwach. Komisja wyraża zdanie, że szkoła ta winna otrzymać potrzebne środki finansowe na rozbudowę istniejących budynków i na uposażenie wewnętrzne warsztatów szkolnych, laboratorium, pracowni oraz pomoce naukowe

Buchalter-bilansista (rutynowana siła) zaprowadza prawidłową księgowość, którą kupiec osobiście prowadzić potrafi i którą Urząd Skarbowy uznaje. Zaprowadza księgi według różnych systemów, także najnowszy **System przebitkowy** (automatyczna kontrola). Ewentualnie prowadzi też księgowość godzinową. Przeprowadza kontrolę zaniedbanej księgowości. Sporządza **Bilanse**. Zgłoszenia pod: „Gwarancja” do „Przeglądu Kupieckiego”.

CZEKOLADA
A. PIASECKI S. A.

P. T. Abonenci „Przeglądu Kupieckiego” oraz Członkowie Krak. Stowarzyszenia Kupców mogą otrzymać zniżki na nowy sezon do kina „Wanda” w Adm. „Przegl. Kupieckiego”.

na równi z innymi szkołami tego typu w Polsce.

Ze względu na to, że Szkoła Przemysłowa w Krakowie powstała w miejsce założonego w r. 1927 Instytutu Technicznego, która to nazwa utrzymała się do r. 1875, zmieniona następnie na Instytut techniczno-przemysłowy Komisja proponuje w związku z obecną reorganizacją Szkoły przywrócenia jej nazwy Instytutu przez nazwanie jej np. Państwowym Instytutem Techniczno-Przemysłowym.

Przechodząc do rozpatrzenia potrzeb powiatów objętych akcją uprzemysłowienia, Komisja wysunęła konieczność odpowiedniego rozbudowania gimnazjów, handlowych męskich i żeńskich w Nisku i Rzeszowie, nadto utworzenia liceum handlowego męskiego względnie żeńskiego w Rzeszowie jako centrum regionu. Równocześnie celem szybkiego przygotowania sił manipulacyjnych dla powstającego już obecnie przemysłu koniecznym się wydaje utworzenie w ośrodkach takich, jak Rzeszów, Nisko i t. p. kilkumiesięcznych kursów przysposobienia zawodowego dla stenotypistek i maszynistek.

Dla szkolenia pracowników przemysłowych należałoby powołać do życia w Rzeszowie gimnazjum mechaniczne ze specjalizacją obróbki mechanicznej, nadto gimnazjum elektrotechniczne ze specjalizacją w klasie IV. w zakresie prądów silnych oraz teletechniki. Należy przystąpić również do bezwzględnego otwarcia w tym okręgu szkoły mistrzów maszynowych.

Wobec rozrastania się w miejscowościach takich, jak Mościce, Krosno, Jasło, Sanok, Dębica i t. p. przemysłu chemicznego, należałoby rozważyć sprawę utworzenia w tych okolicach n. p. w Tarnowie gimnazjum technologiczno-chemiczne.

Wreszcie w związku z rozwojem przemysłu przerobczego inżynierskiego oraz brakiem w Polsce szkoły, któraaby zadość czyniła potrzebom tego przemysłu, Komisja uważa za konieczne odpowiednie zreorganizowanie Państwowej Szkoły Tkackiej w Krośnie.

Wreszcie Komisja podniosła konieczność zapewnienia szkolnictwu zawodowemu wyborowego personelu: nauczycielskiego i instruktorskiego, który stanowi pierwszy warunek należytej organizacji i pełnego zrealizowania zadań tego szkolnictwa. Należy jednak

TOW.

AKC.

„ST. MAJEWSKI“

S. A.

poleca swe znane z wysokiej jakości artykuły gąłdzi papierniczo-piśmienniczej jak :

OLÓWKI**KREDKI SZKOLNE**oprawne w drzewo
i bezdrzewne**OBŚADKI****STAŁÓWKI****PLUSKIEWKI****SPINACZE**

oraz nowowprowadzone na rynek :

Szminki do brwi „EXCELLENT“**Białe ołówki do paznokci „EXCELLENT“**

Kredki do kart „BRIDGE“ nie brudzące
sukna, ekonomiczne w użyciu, atrakcyjne co
do wyglądu.

stwierdzić, że szkolnictwo zawodowe cierpi coraz więcej na brak odpowiednio kwalifikowanych sił nauczycielskich. Dlatego Komisja — mając na oku dobro życia gospodarczego jak i szkolnictwa zawodowego — uważa, że przy opracowywaniu nowej ustawy uposażeniowej należy wysoko kwalifikowany tak pod względem teoretycznym jak i praktycznym personel nauczycielski i instruktorski szkół zawodowych potraktować jako specjalną grupę pracowników, przyznając im wyższe stawki uposażeniowe. Nadto zdaniem Komisji już dziś należy przyznawać w szerokiej mierze dodatki zawodowe, które przewiduje rozporządzenie Ministra W. R. i O. P. z 24 stycznia 1934 r.

W końcu wysłuchano referatu Mgr. Strokówny w sprawie projektu wytycznych dla autorów programów szkół dokształcających ogólnozawodowych, po czym Komisja uchwalała szereg wniosków i uwag odnośnie tego projektu.

Rutynowany Buchalter - bilansista i korespondent handlowy

zakładu, prowadzi i nadzoruje księgi handlowe każdego systemu. Specjalność: Księgowość przebitkowa. Zjęcia przyjmuje na godziny. Pierwszorzędne referencje. Warunki bardzo przystępne.

Zgłoszenia do Sekretariatu Stow. Kupieckiego pod „J. B“

Tysiące osób

przeczytają ogłoszenia Pana,
jeśli je Pan umieści u nas,
w najbliższych numerach.

Podatek od lokali

ZAJĘTYCH PRZEZ ZAKŁADY PRZEMYSŁOWE NA SPRZEDAŻ PRODUKTÓW WŁASNEGO WYROBU.

Jak wiadomo, lokale lub ich części zajęte przez zakłady przemysłowe wytwórcze nie podlegają podatkowi od lokali.

Powstaje kwestia, jak należy traktować pod względem obowiązku płacenia podatku od lokali te części pomieszczeń, zajęte przez zakłady przemysłowe wytwórcze, w których odbywa się nie sama produkcja, lecz sprzedaż produktów. Ta kwestia wiąże się z inną kwestią — w jakim wypadku pomieszczenie, zajmowane na sprzedaż wyrobów własnej produkcji, stanowi odrębny zakład sprzedaży wymagający w myśl ustawy o podatku przemysłowym odrębnego świadectwa przemysłowego.

Jeśli w myśl ustawy o podatku przemysłowym, w pomieszczeniu zajętym na sprzedaż wyrobów własnej produkcji mieści się odrębne przedsiębiorstwo pomieszczenie to podlega podatkowi od lokali. W przeciwnym wypadku — jest wolne od tego podatku.

W myśl ust. 2 art. 14 ustawy o podatku przemysłowym sprzedaż produktów własnego wyrobu dokonywana w tym samym lokalu, gdzie mieści się zakład przemysłowy, nie stanowi oddzielnego przedsiębiorstwa. Rozporządzenie wykonawcze do tego przepisu (art. 47 ust. 2) wyjaśnia: sprzedaż produktów własnego wyrobu, dokonywana w tym samym lokalu, gdzie się mieści zakład przemysłowy, nie stanowi oddzielnego przedsiębiorstwa. Rozporządzenie wykonawcze do tego przepisu (art. 47 ust. 2) wyjaśnia: sprzedaż produktów własnego wyrobu, dokonywana w tym samym lokalu, gdzie się mieści zakład przemysłowy, nie stanowi oddzielnego przedsiębiorstwa nawet w razie przeznaczenia specjalnego pomieszcze-

nia dla prowadzenia sprzedaży produktów własnego wyrobu — pod warunkiem jednak, aby pomieszczenie to znajdowało się w granicach lokalu zakładu przemysłowego; oddzielenie pomieszczenia, w którym prowadzona jest sprzedaż od pomieszczeń, w których mieści się zakład przemysłowy — ściana, sienia, schodami, korytarzem, podwórzem i t. p. lub dokonywanie sprzedaży na terenie tej samej nieruchomości, w której znajduje się zakład przemysłowy, nie stanowi przeszkody do uznania, że sprzedaż dokonywana jest w lokalu zakładu przemysłowego.

A więc opisane wyżej pomieszczenia, w których jest dokonywana sprzedaż przez zakład przemysłowy wytwórczy produktów własnego wyrobu — są wolne od podatku od lokali, ponieważ prowadzona w nich sprzedaż nie stanowi oddzielnego przedsiębiorstwa.

Natomiast, jeśli w opisanych pomieszczeniach dokonywa się sprzedaży nie tylko własnych wyrobów, ale także i innych towarów, zakład przemysłowy winien wykupić dla tego zakładu sprzedaży odrębne świadectwo przemysłowe — na handel towarowy (ust. 3 art. 47 rozp. wyk. do ustawy o podatku przemysłowym). Konsekwentnie takie lokale, jako mieszczące odrębne przedsiębiorstwa handlu towarowego nie są wolne od podatku od lokali.

Wyżej wyłuszczone stanowisko pokrywa się z okólnikiem Ministerstwa Skarbu z dnia 5 maja 1937 r. L. D. V. 26779/3/37, ogłoszonym w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Skarbu za rok bieżący Nr. 13 poz. 418.

SPŁATA ZALEGŁYCH PODATKÓW NOWĄ POŻYCZKĄ KONWERSYJNĄ PO KURSIE 100 ZA 100

W Dzienniku Ustaw R. P. Nr. 37 ogłoszone zostało rozporządzenie p. ministra skarbu z dnia 15. 5. 1937 r. o zmianie rozporządzenia ministra Skarbu z dnia 18. III. 1937 r. o uiszczaniu należności podatkowych papierami wartościowymi.

Zmiana rozporządzenia z dnia 18-go marca 1937 r. polega na tym, iż należność podatkową w państwowym podatkach gruntowych, od nieruchomości przemysłowych, dochodowych, wojskowych, majątkowych, nadzwyczajnej daninie majątkowej, daninie lasowej oraz w grzywnach i odsetkach do tych podatków powstałe przed dniem 1 kwietnia 1934 r. mogą być spłacane w częściach przypadających na rzecz skarbu państwa również 4 i pół proc. Wewnętrzna Pożyczka Państwowa z 1937 roku. Jest to, jak wiadomo pożyczka konwersyjna, wydawana jest wzamian za obligacje skonwersowanych pożyczek obcwalutowych.

Ponadto należności w podatkach: spadkowym i od darowizny wraz z dodatkami państwowym oraz należnymi odsetkami i odsetkami ulgowymi — powstałe przed dniem 1 kwietnia 1934 r. mogą być także spłacane 4 i pół proc. Wewn. Pożyczką Państwową.

Kronika.

ZJAZD IMPORTERÓW KOLONIALNYCH W CZASIE TARGÓW GDYŃSKICH.

Z okazji nadchodzących Targów Gdynskich (20. VI. — 4. VII.), a m. w dniach 20 i 21 czerwca odbędzie się w Gdyni zjazd hurtowników oraz importerów branży kolonialnej.

Głównym zadaniem Zjazdu będzie, omówienie kwestii wzmocnienia pozycji polskiego importu kolonialnego i wyeliminowanie niepożądanych wpływów, hamujących dostateczne usamodzielnienie się tej ważnej dziedziny polskiego handlu.

WALNE ZEBRANIE STOWARZYSZENIA DOBRO CZYNNEGO „ZEDAKA LAANIJIM”

W dniu 9-go maja br. odbyło się w lokalu Stowarzyszenia Kupców w Krakowie Walne Zgromadzenie członków Stowarzyszenia „Zedaka Laanijim”, na które przybył w charakterze delegata p. Wojewody krakowskiego p. starosta Mgr. Leszko, który był obecny podczas obrad Walnego Zgromadzenia.

Po sprawozdaniu prezydium, skarbnika i komisji rewizyjnej, udzielono absolutorium ustępującemu wydziałowi i we wyniku wyborów wybrani zostali: w charakterze prezesa dotychczasowy prezes p. Salomon Fleischer, jako zastępcy prezesa Dr. Holzer Maurycy, p. Perlberger Zygmunt i p. Ellend Hirsch, jako sekretarzy Dr Loebeł Bernard, jako skarbnik p. Szymon Vogler, ponadto dokonano wyboru zastępców sekretarza i skarbnika, jakoteż 20 członków wydziału i tychże zastępców.

PLATNOŚĆ PODATKÓW W CZERWCU

1) do dnia 25 czerwca — zaliczka miesięczna na podatek przemysłowy od obrotu za r. 1937, w wysokości podatku, przypadającego od obrotu, osiągniętego w maju, przez wszystkie przedsiębiorstwa, obowiązane do publicznego ogłaszania sprawozdań o swych operacjach lub do składania sprawozdań do zatwierdzenia — a z innych przedsiębiorstw — przez przedsiębiorstwa handlowe I i II kategorii oraz przemysłowe I — V kategorii, prowadzące prawidłowe księgi handlowe;

2) do dnia 15 czerwca — I rata zryczałtowanego podatku przemysłowego od obrotu za r. 1937 przez drobne przedsiębiorstwa;

3) do dnia 15 czerwca — zaliczka kwartalna (za I kwartał) na podatek przemysłowy od obrotu za r. 1937 przez przedsiębiorstwa pozostałe;

4) do dnia 30 czerwca — I rata (półroczna) podatku od nieruchomości za r. 1937;

5) do dnia 30 czerwca — I rata (półroczna) podatku gruntowego za r. 1937 od płatników, nieopłacających oddzielnego podatku (progresji), a od pozostałych płatników, oile nakazy płatnicze zostały im doręczone najpóźniej w dn. 31 maja 1937 r.;

6) do dnia 1 czerwca — przedpłata na podatek dochodowy na r. 1937 przez osoby prawne;

7) do dnia 7 czerwca — podatek dochodowy od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę, wypłaconych przez służbowawcę w maju 1937 r.;

Ponadto płatne są w czerwcu zaległości odroczone lub rozłożone na raty z terminem płatności w tym miesiącu oraz podatki, na które płatnicy otrzymali nakazy płatnicze z terminem płatności w tym miesiącu.

SPLATA PAPIERAMI PROCENTOWYMI W UBEZPIECZALNIACH.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych okólnikiem Nr. 59 z dn. 18 maja b. r. zezwolił ubezpieczalniom społecznym na przyjmowanie od pracodawców papierów procentowych przez instytucje lub przedsiębiorstwa w kraju położone) na pokrycie należności z tytułu składek ubezpieczeniowych, powstałych przed dniem 1 stycznia 1936 r. Do zaległości tych wliczane będą również odsetki zwłoki, kary i grzywny według stanu z dn. 31 grudnia 1935 r. Papiery procentowe przyjmowane będą poczynawszy od dn. 1 czerwca 1937 r. Przyjmowane będą one po kursie o 10 pkt. wyższym od giełdowego, ustalonego na każdy miesiąc przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych na podstawie notowań giełdy warszawskiej, względnie innych giełd, działających na terenie R. P.

STOWARZYSZENIE „SAMOPOMOC” dla zapatrzenia wdów i sierót w Krakowie, zaprasza członków na XXIX. Doroczne Walne Zgromadzenie, które odbędzie się w niedzielę, dnia 20 czerwca 1937 roku o godzinie 11.30 przed południem, w lokau Kola Obywatelskiego w Krakowie, przy ul. Szpitalnej 36 z następującym porządkiem dziennym:

1) Odczytanie protokołu z ostatniego Walnego Zgromadzenia.

2) Sprawozdanie z czynności za rok administracyjny 1936.

Konces. przez Min. Przemysłu i Handlu
BIURO INFORMACYJNE
„KOSMOS“
 wł. I. Kornblum — istniejące od 1925 r.
w Krakowie, Rakowicka 1
Tel. 157-38
 udziela wszelkich informacji w kraju i zagranicą

- 3) Sprawozdanie kasowe.
- 4) Ustanowienie wkładek administracyjnych i pośmiertnych.
- 5) Ustanowienie wysokości zaopatrzenia w każdym pojedyńczym wypadku śmierci.
- 6) Wybór uzupełniający 10 członków Wydziału, 3 do komisji rewizyjnej i 9 do Sądu polubownego.
- 7) Wnioski.

W razie braku kompletu odbędzie się następne Walne Zgromadzenie, tegoż samego dnia o godzinie 12-tej w południe w tymże lokalu, bez względu na ilość obecnych członków.

Nowe przepisy paszportowe.

W związku ze znacznym wzrostem podań o paszporty zagraniczne, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zarządziło, co następuje:

Ograniczeń paszportowych nie należy stosować do osób, które, jako cel zamierzonej podróży podają jedno z następujących państw: Austria, Bułgaria, Czechosłowacja, Francja, (tylko na wystawę paryską do 31 października 1937 r.), Finlandia, Jugosławia, Łotwa, Rumunia, Szwecja, przy bezpośrednich przejazdach drogą morską i wreszcie Węgry.

Podane wyżej państwa należą do dwóch grup: pierwsza grupa — to państwa, do których wyjazd może nastąpić bez specjalnych ograniczeń walutowych, a mianowicie: Austria, Czechosłowacja, Finlandia, Łotwa i Szwecja. Druga grupa — to Bułgaria, Francja, Jugosławia, Rumunia i Węgry, do których środki płatnicze z kraju mogą być wywożone w postaci czeków turystycznych, a nie w postaci efektywnej waluty polskiej.

Warunkiem wydania paszportów do krajów drugiej grupy jest obowiązek wykazania się zaświadczeniem instytucji dewizowej stwierdzającym wpłatę odpowiedniej kwoty na ważny do tego kraju czek turystyczny, przy czym dzieci do lat 4-ch wolne są od obowiązku posiadania takiej akredytywy.

Zaświadczenia na Francję będą wydawane z reguły tylko na 14-dniowy pobyt, a przy przejeździe morzem na 8-tygodniowy. Opłaty paszportowe do wy-

WPISY

DO ŻYDOWSKIEJ SZKOŁY HANDLOWEJ

KRAKÓW
UL. STRADOMSKA 10

TELEFON 164-40

GODZ. URZ.: OD 9-2 I 6-8

mienionych wyżej krajów obniża się w ten sposób, że za podstawę obliczenia opłaty przyjęty będzie termin 16-dniowy, zaś przy podróżach, odbywanych morzem, 21-dniowy okres ważności paszportu, za który należy pobrać opłatę w wysokości 40 zł., za okresy zaś dłuższe — kwotę odpowiednio wyższą, paszport miesięczny np. 80 zł. Przy wyjazdach do Rumunii obowiązuje opłata 40 zł. za miesięczny okres ważności paszportu.

NOWY NUMER „POLITYKI GOSPODARCZEJ“.

Wyszedł z druku — 24 strony liczący — numer dwutygodnika „Polityka Gospodarcza“. W numerze tym znajdujemy artykuł wstępny Stanisława Lauterbacha p. t. „Inwestycje polityczne“, poza tym artykuł Jana Stęckiego p. t. „Program jednolitej biedy chłopskiej“, artykuł Józefa Winiewicza p. t. „Marnotrawstwo kapitału“, Eugeniusza Wencła p. t. „Budujemy handel“ i artykuł Andrzeja Bobkowskiego p. t. „O zdolność nabywcza rolnika“. W stałej rubryce „Etatyzm i biurokracja“ znajdujemy materiał, ilustrujący ujemne skarbowe wyniki przedsiębiorczości państwowej oraz sensacyjne wyniki prac komisji, która badała sprawność organizacji komunalnej i ustaliła, że 77% czynności jej jest zbędne i niecelowe. poza tym w numerze znajdujemy następujące notatki: „Dobra polityka, więc wielki sukces w Anglii“ — „Polska nie prowadzi żadnej polityki gospodarczej“ — „Powiększanie dziś podatków to błąd najcięższy“ — „Sztuczny poziom cen hamuje rozwój gospodarczy“ — „Przymusowa pożyczka niszczy kredyt“ — „Stany Zj. nie mogą izolować się od świata“ — „Bank Wypiat Międzynarodowych przeciwko nakręcaniu koniunktury“ — „Prasa zagraniczna o polskiej polityce gospodarczej“.

OŁÓWKI

POLECA:

**GRAFITOWE, KOPIOWE I KOLOROWE
DLA SZKÓŁ, BIUR I RYSOWNIKÓW**

Polska Fabryka Ołówków L. i C. HARDTMUTH-LECHISTAN SP. AKC. W KRAKOWIE

**Gener. zastępstwo: Bernard Ratz Kraków, Czarnowiejska 70
Do nabycia we wszystkich składach papierniczo-piśmienniczych**

RZESZÓW OŚRODKIEM PRACY ORGANIZACYJ- NEJ NAD UPRZEMYSŁOWIENIEM ŚRODKOWEJ MAŁOPOLSKI.

Po roku działalności zwołał Związek Popierania Wytwórczości Ziemi Rzeszowskiej walne zebranie swych członków na dzień 28 maja b. r. Na zebraniu tym wygłosił referat Dyrektor Izby przemysłowo-handlowej w Krakowie, Inż. Henryk Mianowski, podkreślając zadania jakie stoją przed miastem Rzeszowem i jego okolicami, w związku z tym, że okręg ten stanowi centrum nowego rejonu przemysłowego. Dyrektor Mianowski położył w referacie główny nacisk na konieczność podjęcia na terenie Rzeszowa prac nad wyszkoleniem fachowym, tak teoretycznym jak i praktycznym przyszłych pracowników powstających tam zakładów przemysłowych, w drodze urządzania kursów przysposobienia zawodowego.

W dziedzinie szkolenia Związek mógłby rozwinąć szeroką i pożyteczną akcję przy odpowiednim poparciu Krakowskiej Izby przemysłowo-handlowej, która jak zaznaczył Dyrektor Mianowski w pełni docenia doniosłość akcji szkolenia zawodowego dla nowopowstającego centrum przemysłowego. Ze strony Izby znajduje Związek tym bardziej poparcie, że jest on pierwszą organizacją na terenie Małopolski, która za główny cel swej działalności obrała przekształcenie głównych dotąd powiatów na ośrodki przemysłu i handlu.

W wygłoszonym następnie sprawozdaniu Prezesa i założyciela Związku Dyrektora oddziału rzeszowskiego Banku Polskiego p. Kozusznika, zebrani usłyszeli, że Związek przeprowadził w wyżej wspomnianym okresie swej działalności kursy przysposobienia zawodowego, propagandę rozszerzenia wytwórczości szeregu artykułów przemysłu regionalnego i miejscowego rzemiosła, przeprowadził akcję zrzeszenia drobnego przemysłu i rzemiosła okręgu, pracował nad propagandą oszczędności oraz organizacją kredytu bezprocentowego. Te prace Związku znalazły żywy oddźwięk wśród miejscowego społeczeństwa i wskrze-

siły tradycję pracy przedwojennej nad organizacją i podniesieniem przemysłu i rzemiosła Małopolski środkowej.

To też uchwałą walnego zebrania Związku nadano p. Kozusznikowi jako założycielowi i gorliwemu rzeczownikowi prac wspomnianej organizacji, którego znaczną zasługą jest obecny rozwój działalności Związku Popierania Wytwórczości Ziemi Rzeszowskiej — godność członka honorowego.

KOMISJE ROZJEMCZE BĘDĄ ROZSTRZYGAĆ ZATARGI ZBIOROWE W PRZEMYSŁE I HANDLU.

Dnia 1 czerwca br. weszło w życie rozporządzenie wykonawcze ministra opieki społ. o komisjach rozjemczych do załatwiania zatargów zbiorowych pomiędzy pracodawcami a pracownikami w przemyśle i handlu.

W myśl tego rozporządzenia minister op. społ. **powołuje komisje rozjemczą** w drodze zarządzenia albo z własnej inicjatywy albo w razie uwzględnienia podania zainteresowanych osób lub organizacji.

Komisja rozjemcza wzywa w charakterze uczestników zatargu zbiorowego ze strony pracodawców — **związki** (stowarzyszenia zawodowe lub gospodarcze) lub **poszczególnych pracodawców** i ze strony pracowniczej **związki zawodowe**. Czynności członka komisji rozjemczej wykonywane są honorowo.

Komplet komisji rozjemczej składa się z **przewodniczącego**, wyznaczonego przez **ministra op. społ.**, członka wyznaczonego przez **ministra sprawiedliwości**, członka wyznaczonego przez **ministra właściwego** ze względu na gałąź pracy objętą zatargiem i z **lawników**, powołanych przez przewodniczącego komisji w równej liczbie z pośród kandydatów, zgłoszonych przez uczestników zatargu.

Rozporządzenie przewiduje, że rozprawy komisji są **niejawne**, jednak przewodniczący komisji może dopuścić na wniosek stron lub z urzędu obecność na rozprawie osób imiennie oznaczonych.

łałnością organizacji branżowej wówczas projekty zasad podziału zgłaszać będą do opinii Rady Handlu Zagranicznego zainteresowanej organizacji branżowej.

3) Rozdzielniki kontyngentów pomiędzy poszczególne firmy, sporządzane na podstawie obowiązujących zasad, będą zatwierdzane przez Państwowy Instytut Eksportowy.

Ministerstwo Przemysłu i Handlu zastrzegło sobie możliwość ustalenia innego trybu postępowania przy podziale niektórych kontyngentów wywozowych.

Jednocześnie Ministerstwo Przemysłu i Handlu zastrzegło sobie możliwość ustalenia innego trybu postępowania przy podziale niektórych kontyngentów wywozowych.

Warunki te są dwójakie: minimalne i preferujące.

Jako kryteria minimalne zostało ustalone, że eksporter powinien legitymować się świadectwem prze-

mysłowem przynajmniej III-ej kategorii handlowej, względnie V-tej kategorii przemysłowej, posiadać kwalifikacje fachowe i finansowe oraz prowadzić księgi handlowe.

Jako kryteria preferujące (które zresztą szczegółowo w odniesieniu do poszczególnych towarów ma rozpracować Rada Handlu Zagranicznego) zostały przyjęte następujące: eksport na rynki wolno-dewizowe, eksport pionierski, dobra sprzedaż towaru (wysokie ceny), wykorzystywanie przyznanych do wywozu kontyngentów, wykorzystywanie możliwości eksportowych, zakup towaru według pożądaných metod, wywóz towarów najbardziej przetworzonych jakościowo najlepszych, wywóz towarów o najwyższej zawartości polskiego surowca, solidność kupiecka, własny aparat sprzedaży zagranicą, zrationalizowanie i zmodernizowanie urządzeń przetwórczych i pomieszczeń, spółdzielczy charakter firmy itp.

Kiedy można egzekwować za niewłaściwy patent ?

Art. 178 ustawy o ordynacji podatkowej przewiduje, iż osoba, która prowadzi przedsiębiorstwo wzgl. wykonywuje zajęcie bez lub na podstawie świadectwa przemysłowego niższej kategorii od tej, która ustawowo obowiązuje — podlega karze grzywny do wysokości trzykrotnej należności między ceną właściwego i ceną posiadanego świadectwa. To samo dotyczy się również prowadzenia składu bez karty rejestracyjnej.

Aczkolwiek art. 170 ordynacji wyraźnie mówi, iż wykonanie orzeczenia karnego może nastąpić dopiero po uprawomocnieniu się kary — władze skarbowe dotychczas egzekwowały różnicę natychmiast, nie czekając uprawomocnienia się orzeczenia.

§ 118 rozporządzenia o wykonaniu ordynacji podatkowej wyraźnie reguluje tę sprawę. — Artykuł ten brzmi: Jeżeli skazany odwołał się do izby skarbowej, bądź zażądał skierowania sprawy na drogę

postępowania sądowego, to egzekucję należności podatkowej odracza się aż do uprawomocnienia się orzeczenia lub wyroku, chyba że skazany nie zaprzecza obowiązku podatkowego, ustalonego przez władzę skarbową.

Uprawomocnienie się orzeczenia karnego następuje:

a) po upływie 14 dni od daty doręczenia, jeżeli skazany nie wniósł odwołania do władzy skarbowej, wzgl. po 7 dniach, o ile nie żądał skierowania sprawy do sądu;

b) z dniem umorzenia odwołania na skutek życzenia skazanego;

c) po 2 miesiącach od daty doręczenia władzy odwoławczej, na odwołanie od orzeczenia karnego, jeżeli skazany nie zaskarżył orzeczenia do NTA.;

e) po wydaniu decyzji przez NTA.

Możliwość waloryzacji przedwojennych polis austriackich

W odpowiedzi na interpelację posła ks. Lubelskiego w sprawie wypłaty przedwojennych polis austriackich Minister Skarbu pismem z 9. III. 1937 r., Nr. D. I. 20772/37, skierowanym do Marszałka Sejmu R. P. wyjaśnia jak następuje:

Długotrwałe rokowania z Austrią nie doprowadziły do pożądanego celu wobec tego, że rząd Polski nie zgodził się na warunek, od którego zależna była waloryzacja przedwojennych polis austriackich. Warunkiem tym było dopuszczenie Towarzystw Feniksa i Anker do działalności na całym obszarze Rzeczypospolitej Polskiej. Wobec metody pracy Towarzystwa Feniksa udzielenie temu Towarzystwu definitywnej koncesji nie było możliwym, a wobec załamania się

Tow. Feniksa na wiosnę 1936 r., dalsze rokowania z Austrią stały się bezprzedmiotowe i nie należy się spodziewać ich wznowienia.

Wobec jednak dekretu Prezydenta R. P. z 24. IV. 1936, o zabezpieczeniu interesów osób, ubezpieczonych w Tow. Feniksa przewidziana jest możliwość przeznaczenia części majątku Feniksa na zaspokojenie roszczeń z umów w walutach przedwojennych. Wysokość i sposób waloryzacji polis Feniksa jest przedmiotem rozważań władz i łączy się z całokształtem likwidacji tego Towarzystwa. Istnieje również możliwość pewnej waloryzacji roszczeń koronowych do Towarzystwa Anker.

Zakład handlowy — Cechą handlu towarowego Sprzedaż towarów, wyprodukowanych przez żonę, nie wymaga odrębnego świadectwa przemysłowego.

Czy mąż, sprzedający wyroby, wyprodukowane w fabryce żony, winien wykupić oddzielne świadectwo przemysłowe? Takie zagadnienie rozważał ostatnio Sąd Najwyższy na skutek kasacji oskarżonego od wyroku Sądu Okręgowego, skazującego z powodu niewykupienia świadectwa przemysłowego. Sąd Okręgowy uznał oskarżonego winnym prowadzenia zupełnie bez świadectwa przemysłowego sprzedaży towarów trykotowych kupcom i skazał go za to na karę grzywny, nakazując zarazem wykupienie świadectwa przemysłowego.

Sąd Okręgowy ustalił, że oskarżony trudnił się sprzedażą trykotów, wyprodukowanych w przedsiębiorstwie żony w imieniu własnej nierejestrowanej firmy i na blankietach tej firmy spisywał umowy z nabywcami trykotów.

Sąd Okręgowy ustalił, iż oskarżony czynił zabiegi i starania o sprzedaż trykotów, wyrabianych przez jego żonę, nie ustalił natomiast Sąd, aby oskarżony kupował trykoty od żony. Nie bacząc na to Sąd Okręgowy uznał, iż ponieważ oskarżony we własnym imieniu dokonywał tych transakcji, obowiązkiem jego było wykupić świadectwo przemysłowe.

Sąd Najwyższy jednakże nie podzielił tego stanowiska i uchylił wyrok skazujący Sądu Okręgowego. Sąd Najwyższy orzekł, iż ustalenie kategorii świadectwa przemysłowego uzależnione jest od cech zewnętrznych przedsiębiorstwa, zasadniczą zaś cechą handlu towarowego jest posiadanie zakładu handlowego. — Wobec nieustalenia stosunków handlowych pomiędzy oskarżonym a jego żoną, udział oskarżonego w sprzedaży wyrobów żony stanowi tylko współpracę z pewnym podziałem czynności.

Współpraca taka jest przewidziana w art. 18 ust. 2 Ustawy o podatku przemysłowym, który stanowi: „Nie uważa się jednak za oddzielne przedsiębiorstwo wykonywania umów przez przedsiębiorstwa przemysłowe o dostawy wyrobów ich własnej fabrykacji”. Współpraca taka nie jest połączona z obowiązkiem nabycia osobnego świadectwa przemysłowego kategorii handlowej. Z całości zaś wywodów zaskarżonego wyroku trudno dorozumieć się, jak się przedstawia przedsiębiorstwo oskarżonego w rozumieniu Sądu Okręgowego na tle przepisów taryfy. Wobec zatem nieustalenia sposobu dokładny i zgodnie z ustawą kategorii przedsiębiorstwa oskarżonego, uzasadnia-

jając obowiązek nabycia odpowiedniego świadectwa przemysłowego, zaskarżony wyrok winien ulec uchyleniu. (Wyrok Izby Karnej sekcji 3-ej Sądu Najwyższego z dnia 8. X. 1936 r. w spr. Nr. 3 K 1172/36).

W PRZYPADKU POWOŁANIA SIĘ PODATNIKA NA KSIĘGI HANDLOWE.

W wyroku z dnia 19. XII. 1936 r. L. Rej. 9959/34 Najwyższy Trybunał Administracyjny orzekł, że:

1) nie ma obowiązku sporządzania bilansu, jak również inwentarza przy założeniu przedsiębiorstwa, jeżeli jego majątek składa się tylko z gotówki;

2) towar, otrzymany do komisowej sprzedaży, nie może być wpisany do księgi inwentarzowej komisanta.

W wyroku z dnia 5. III. 1937 r. L. Rej. 8518/37 Najw. Tryb. Admin. — powołując się na swój wyrok z dnia 29 IX. 1936 r. L. Rej. 3678/34 — ponownie orzekł, że „w przypadku powołania się podatnika na księgi handlowe władza ma obowiązek oceny tych ksiąg jako zapisków przy ustalaniu obrotu, mimo, że księgi jako formalnie wadliwe zostały odrzucone”.

OBROTY WEWNĘTRZNE NIEPODLEGAJĄCE O- PODATKOWANIU.

W myśl ust. 2 art. 5 ustawy o państwowym podatku przemysłowym — nie uważa się za obrót podlegający podatkowi obrotów wewnętrznych przedsiębiorstw przemysłowych i handlowych t. j. wydania jakiegokolwiek artykułu z jednego oddziału czy też jednego zakładu, względnie przedsiębiorstwa do drugiego, należącego do tego samego przedsiębiorcy.

Rozpatrując sprawy w ramach tego przepisu Najwyższy Trybunał Administracyjny wydał następujące orzeczenia:

1. Płatnik, który nie zgłosił w zeznaniu obrotu wewnętrznego przed opodatkowaniem tego przedsiębiorstwa, przy którym obrót ten powstał na skutek wydania towaru do innego jego przedsiębiorstwa — nie może żądać wyłączenia tego obrotu z podstaw wymiaru przy innym swym przedsiębiorstwie względnie zakładzie (wyrok z dnia 4. 12. 1936 r. L. Rej. 121/84).

2. Nie zachodzi obrót wewnętrzny między spółkami, z których każda posiada odrębną osobowość prawną, choćby wszystkie udziały jednej z nich znajdowały się w posiadaniu drugiej.